

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 72 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Juna 1931.

PATENTNI SPIS BR. 8015

Československa zbrojovka akciová společnost v Brně,
Brno, Č. S. R.

Sprava za punjenje magacina vatrenog oružja, koja se automatski puni.

Prijava od 30. septembra 1929.

Važi od 1. oktobra 1930.

Traženo pravo prvenstva od 15. oktobra 1928. (Č. S. R.).

Pronalazak se odnosi na spravu za punjenje magacina vatrenog oružja, koje se automatski puni, i sastoji se iz prijemnog suda za metkove, iznad čijeg je dna viđen otvor za prolaz jednog metka, i pritiskač, koji se može kretati ka otvoru i od otvora tako, da se metkovi dejstvom pritiskača prevode iz suda u magacin, koji je u vezi sa istim. Dosada poznate sprave dejstvuju tako, da se magacin puni metkovima sa trake za punjenje.

Pronalazak ima za cilj, da stvori takvu spravu, koja omogućava, da se magacin puni iz suda sa slobodno naslaganim metcima bez upotrebe trake za punjenje. Prema pronalasku postiže se to na taj način, da se u sudu predvide sprave za ređanje i slaganje u redovima u sud unesenih slobodnih metaka. Celishodno sastoji se sprava za ređanja i slaganje od zidova smeštenih u sudu, koji unutrašnjost suda dele na komore, raspoređene popreko prema pravcu kretanja pritiskača.

Ovaj pronalazak je upotrebljiv kako za metke sa rubom, tako i za metke sa olukom.

Istina je, da su poznati magacini, kod kojih su metci smešteni po redovima u kanalima ograničenim pregradnim zidovima. Magacini imaju za cilj, da se u njima po mogućstvu što više metaka nagomila, da bi se neprijatno ponovno punjenje s drugim magacinom, čime se prekida de-

latnost vatrenog oružja, moralo preduzeti tek posle većeg broja ispaljenih metaka. Takvi magacini se kako u pogledu njihovog zadatka, tako i u pogledu izvođenja i načinom dejstva principijelno razlikuju od ovoga pronalaska. Naročito nije moguće takve magacine ili njihove sprave upotrebiti za punjenje magacina sa slobodnim metcima.

Na nacrtu su predstavljena dva oblika izvođenja sprave za punjenje magacina prema pronalasku. Sl. 1 do 3 pokazuju oblik izvođenja sprave i to za metke sa rubom, koji ne štrči. Sl. 1 pokazuje spravu u izgledu ozgo. Na sl. 2 je presek sprave po liniji II—II na sl. 1, pri čemu se pritiskač nalazi u početnom položaju. Sl. 3 pokazuje podužni presek kroz spravu. Sl. 4 do 6 pokazuju drugi oblik izvođenja sprave prema pronalasku, i to za metke sa štrčećim rubom. Sl. 4 pokazuje spravu u izgledu ozgo, sl. 5 spravu u preseku po liniji V—V na sl. 4, a sl. 6 spravu u podužnom preseku.

Kod primera izvođenja prema sl. 1—3 sprava se sastoji iz suda 1 za prijem slobodnih metaka. Na dnu 2 suda 1 nalazi se otvor 3', čija ivica 3 ima lučni oblik. Otvor 3' nalazi se, kao što se to naročito na sl. 2—3 vidi, na onoj strani dna suda, gde se nalaze dna metaka, unesenih u sud za metke.

Ispod dna 2 suda leži poluga 5, koja je

okretnija oko čepa 4 i snabdevena je pritisnom letvicom 6, koja prolazi kroz otvor 3' i širči u unutrašnjost suda. Ta pritisna letva 6 je lučno izvedena, kao što to pokazuje sl. 1 i obuhvata lučnu ivicu 3, na način preslavljen na sl. 3, u čijem se središtu nalazi obrtna tačka 4 poluge 5.

Oblik osnove suda je, kao što pokazuje sl. 1, na jednom kraju širi nego na drugom odgovarajući obliku metaka, koji treba da se stave u sud. Jedan bočni zid 1' suda ima otvor 15 toliko velik, da kroz njega može nesmetano da prođe jedan metak. Oblik tog otvora prilagođen je obliku metka t. j. taj se otvor sužava na jednoj strani odgovarajući koničnom obliku metaka i zrna. U obimu otvora 15 namešten je na sudu prag 16, koji služi za uljučenje magacina, koji ima da se puni.

U unutrašnjosti suda 1 predviđene su sprave za ređanje i slaganje u redovima metaka, slobodno unesenih u sud. Ta sprava sastoji se kod ovoga oblika izvođenja iz zidova 7, 8 i 9 predviđenih u sudu, koji unutrašnjost suda dele poprečno prema pravcu kretanja pritiskača na komore 30, 31 i 32.

Poprečni zidovi 7, 8, 9, kao što će to biti izloženo docnije, naležu popustljivo prema svojoj visini i tako su namešteni u sudu, da u običnom slučaju između donjih ivica 7', 8', 9', i dna suda 2 ostaje međuprostor 34, koji je manji od prolaza potrebnog za prolaz metka.

Kod oblika izvođenja prestavljenog na sl. 1—3 sastoji se ta sprava za slaganje od umetka, sastavljenog od poprečnih zidova 7, 8, 9 i spojnih zidova 10, 14, i isli je u sudu 1 tako namešten, da se može menjati. Spojni zidovi 10, 14 predviđeni su na krajevima poprečnih zidova i naležu na unutrašnjim povišinama poprečnih zidova 1'', 1''' suda. Delovi 10,1'' i 14,1''' obrazuju vodeća sredstva za umetak kod njegovog kretanja u podužnom pravcu.

Kao što je već opisano zidovi 7, 8, 9 naležu popustljivo u svom podužnom pravcu. To popustljivo naleganje biće kod nacrtanog oblika izvođenja postignuto oprugom 11 pritrđenoj na spojnom zidu 10. Opruga 11 prolazi kroz prerez 12 predviđen na bočnom zidu 1''' suda i obuhvata svojim kukastim krajem 11' obliku 13. Opruga 11 je savijena, kao što to pokazuje sl. 3, čime je omogućena izvesna popustljivost umetka odn. zidova 7, 8 i 9.

Kao što naročito pokazuje sl. 2 vidi se, da poprečni zidovi 7, 8, 9 imaju razne visine. Najveću visinu ima poprečni zid smešten pored izbacivačkog otvora 15, dok visina poprečnih zidova opada sa po-

većanjem duljine od izbacivačkog otvora 15.

Osim toga međusobno odstojanje poprečnih zidova odn. odstojanje od zidova suda odmereno je tako, da između svaka dva zida ima najviše mesta za dva metka u ravnima paralelnim pravcu kretanja pritiskača. Na taj se način postize, da se kod ubacivanja slobodnih metaka u sud 1 isli rasporede tako, da u donjem delu pomenulog suda, da ne mogu da se zaglave i ne mogu jedan drugom da smetaju.

Na bočnom zidu 1''' zglavkasto je pritrklučen preklopac 18, koji se može na dole da preklopi na metke posle punjenja suda sa slobodnim metcima, čime se sprečava izbacivanje odnosno iskakanje istih. Da bi preklopac 18 mogao da zahvati među poprečne zidove, snabdeven je isti sa jednim ili sa više zareza 19.

Sprava deluje na ovaj način:

Slobodni metci se sa svojim u jednom pravcu okrenutim dnom izručuju u sud 1. U donjem delu suda nalazeći se poprečni zidovi vrše podelu i raspoređivanje slobodnih metaka na taj način, da se isti naslagaju u redovima paralelnim pravcu kretanja pritiskača. Pošto poprečni zidovi imaju razne visine, ne mogu se umetnuti metci staviti popreko između dva poprečna zida, nego slobodno padaju ka dnu. Tada na dnu 2 suda 1 ispravno leže metci jedan pored drugoga.

Kada se pak ugura magacin 17, koji treba napuniti, u usta 16 i kada se pritiskač 3, 6, kreće prema otvoru 15, tada metke iz najdonjega reda pritiskač 6 uzima sa sobom i prevodi ih duž dna 2 i kroz otvor 15 u magacin 17.

Pritiskom pritiskača 6 podižu se poprečni zidovi 7, 8, 9 uz zalezanje opruge 11. Posle izgurivanja najdonjega reda vraća se pritiskač 6 natrag, posle čega pada na dno suda nov red metaka. Pri tome se još vraćaju i poprečni zidovi 7, 8 i 9 u svoj mirni položaj i hvataju metke najdonjega reda tako, da metci ne mogu sami da ispadnu iz punioca, čak i kad je sprava za punjenje u kosom položaju.

Da bi se omogućilo potpuno punjenje magacina 17 nameštaju se sud 1 po svom obliku osnove i poprečni zidovi u takvom broju, da kod slaganja u redovima broj metkova, koji leže u jednom redu, odgovara potpunom razlomku ukupnog broja, metaka, potrebnih za punjenje magacina. Ako je magacin, koji treba puniti, određen za dvadeset metaka, tada će se uzeti takav oblik suda, da na pr. u jednom redu leže četiri metka jedan pored drugoga. Na taj će se način ceo magacin napuniti posle

pele oscilacije pritiskača. Jednostavnim odbrojavanjem oscilacija pritiskača, može se kontrolisati punjenje magacina.

Kod oblika izvođenja sprave, predstavljene na sl. 4—6, sa 1 je označen sud za prijem metaka, a sa 2 dno suda, 3 je vodeća ivica za pritiskač 6, koji se nalazi na poluzi 5, okretnjivoj oko obrtne tačke 4. Sprava za ređanje sastoji se kod nacrtanog oblika izvođenja od poprečnih zidova 20, 21, 22, 23, nameštenih u sudu tako, da između njih ima mesta samo jedan metak.

Zidovi 20—23 vezani su spojnim zidovima 24 i 26 i obrazuju sa njima umetak. Poprečnim zidovima obrazovane komore su, kao što to pokazuje sl. 4, u domaku dna metaka izvedene stepenasto jedna prema drugoj u cilju, da se usuli metci slože tako, da se kod prevođenja metaka u magacin svaki sledeći metak svojim rubom nasloni ispred ruba prethodnog metka na njegov omotač.

Kod nacrtanog oblika izvođenja je u tom cilju spojni zid 24 stepenasto izveden. Na tom spojnem zidu 24 je pored toga predviđena opruga 11, koja prolazi kroz prorez 12, čiji kukasti kraj 11' obuhvata oblinu 13.

Ostala izrada ove sprave za punjenje je ista kao kod sprave po sl. 1—3, pa su analogi delovi obeleženi istim oznakama.

Kod umetanja metaka isti se slazu u redove pomoću pregradnih zidova 20—23 tako da između zidova leži samo po jedan metak.

Stepenastim izobraženjem spojnoga zida 24 postiže se, da uređeni i u redovima složeni metci leže svojim dnom za nešto pomereni jedan prema drugom tako, da kod izbacivanja metaka isti, kao što pokazuje sl. 4, nalegnu svojim rubovima na površinu omotača svakog prethodnog metka.

Patentni zahtevi:

1. Sprava za punjenje magacina automatski punećeg se oružja, koja se sastoji iz prijemnog suda za metke, iznad čijeg su dna predviđeni otvor za prolaz jednog metka i pritiskač, koji je pokretan u pravcu od toga otvora i prema tom otvoru, naznačena time, da je sud (1) snabdeven

sprevama (7, 8, 9; 20, 21, 22, 23,) za ređanje i slaganje u redovima metaka slobodno unetih u sud (1).

2. Sprava po 1, zahtevu, naznačena time, da se sprava za slaganje sastoji iz zidova (7, 8, 9, 20, 21, 22, 13), smeštenih u sudovima (1), koji dele unutrašnjost sudova u komore, koje zauzimaju poprečni pravac od pravca kretanja pritiskača.

3. Sprava po zahtevu 1, naznačena time, da je međusobni razmak poprečnih zidova i zidova suda odmeren tako, da između svaka dva zida u ravnima paralelnim ka pravcu kretanja pritiskača (5, 6) ima mesta najviše za dva metka.

4. Sprava po zahtevima 2 i 3 naznačena time, da poprečni zidovi imaju razne visine.

5. Sprava po zahtevu 1, naznačena time, da su poprečni zidovi popustljivi u odnosu na njihovu visinu i između donje ivice poprečnih zidova i dna suda je ostavljen međuprostor (34), koji je manji, nego što se to zahteva za prolaz metka.

6. Sprava po jednom od zahteva 1—5, naznačena time, da su poprečnim zidovima obrazovane komore blizu dna metkova (sl. 4 i 6) izvedene stepenasto pomerene jedna prema drugoj.

7. Sprava po jednom od zahteva 1—6, naznačena time, da se sprava za slaganje sastoji iz umetka sastavljenog od poprečnih zidova (7, 8, 9; 20, 21, 22, 23) i spojnih zidova (10, 14, 24, 26), koji se umetač može vaditi odnosno zamenjivati u sudu (1).

8. Sprave po zahtevima 6 i 7, naznačena time, da je jedan od spojnih zidova (24) izveden stepenasto (sl. 4—6).

9. Sprava po zahtevu 7, naznačena time, da je predviđen zatvarač (11', 13), koji čvrsto drži u sud umetnuli umetač.

10. Sprava po zahtevu 9, naznačena time, da je zatvarački deo (11'), predviđen na umetaču, spojen sa umetačem opružnim sredstvima (11), koja omogućavaju popustljivo naleganje poprečnih zidova.

11. Sprava po jednom od zahteva 1—10, naznačena time, da su poprečni zidovi tako smešteni u sudu (1), da kod slaganja u redove broj u jednom redu ležećih metaka odgovara potpunom razlomku ukupnog broja metaka, potrebnih za punjenje magacina.

Fig. 1

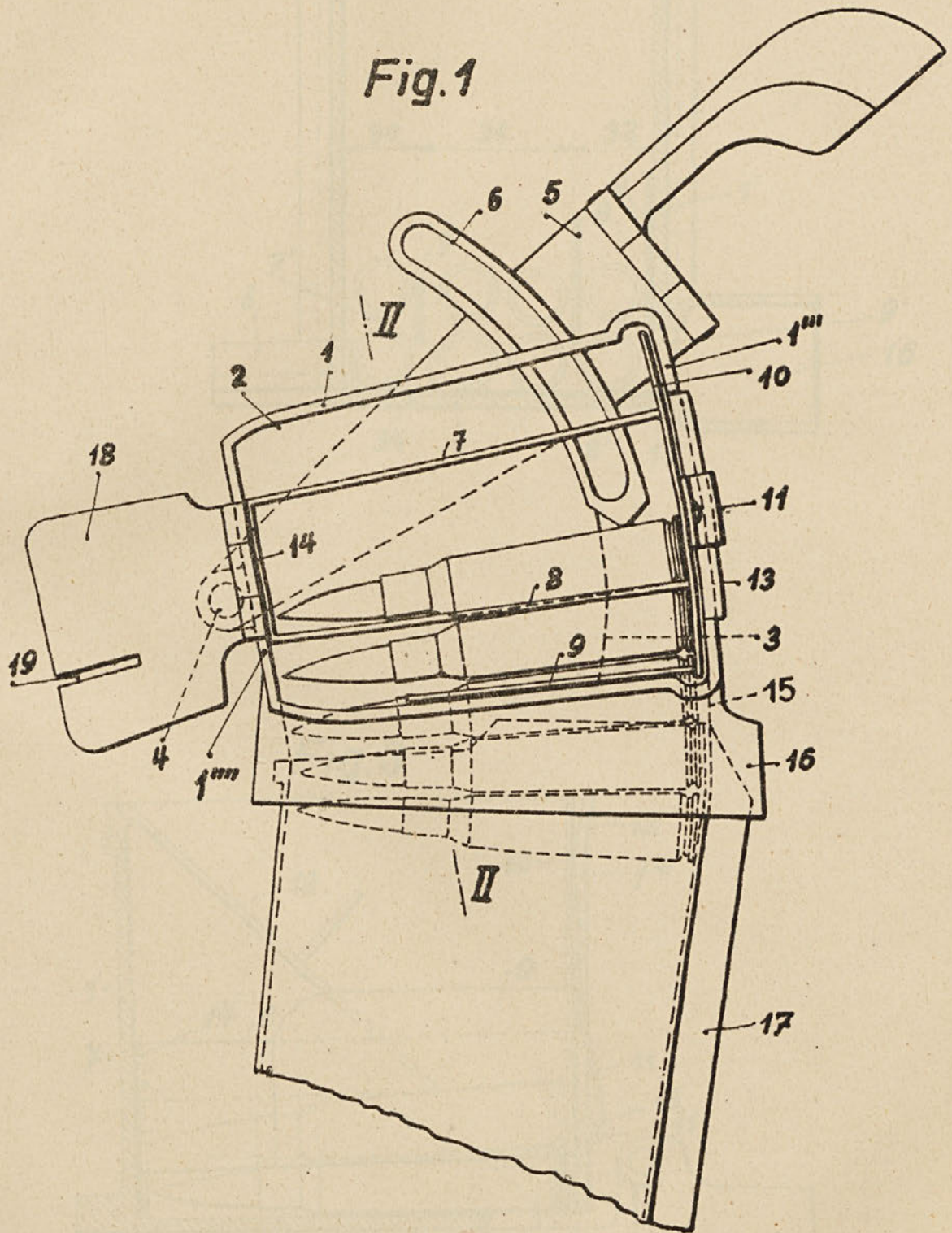

Fig.2

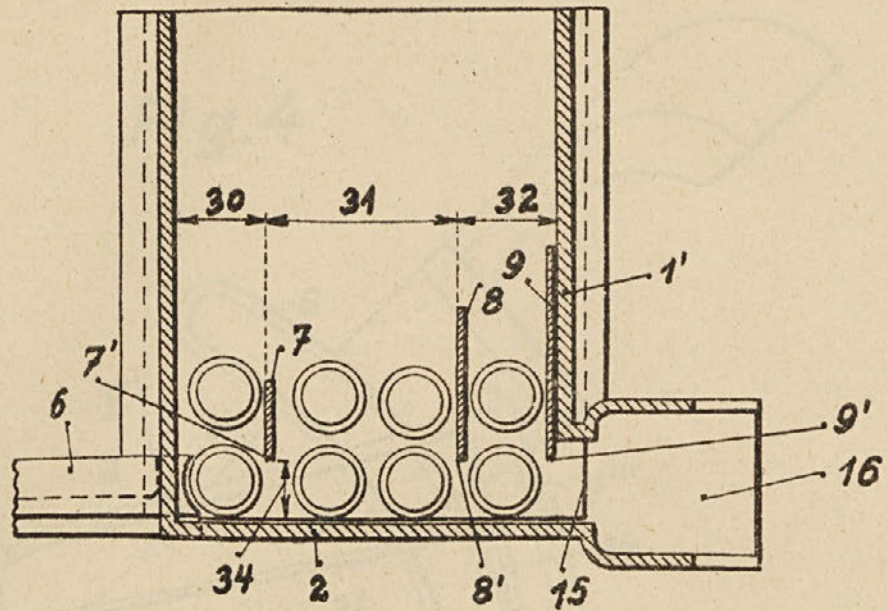

Fig.3

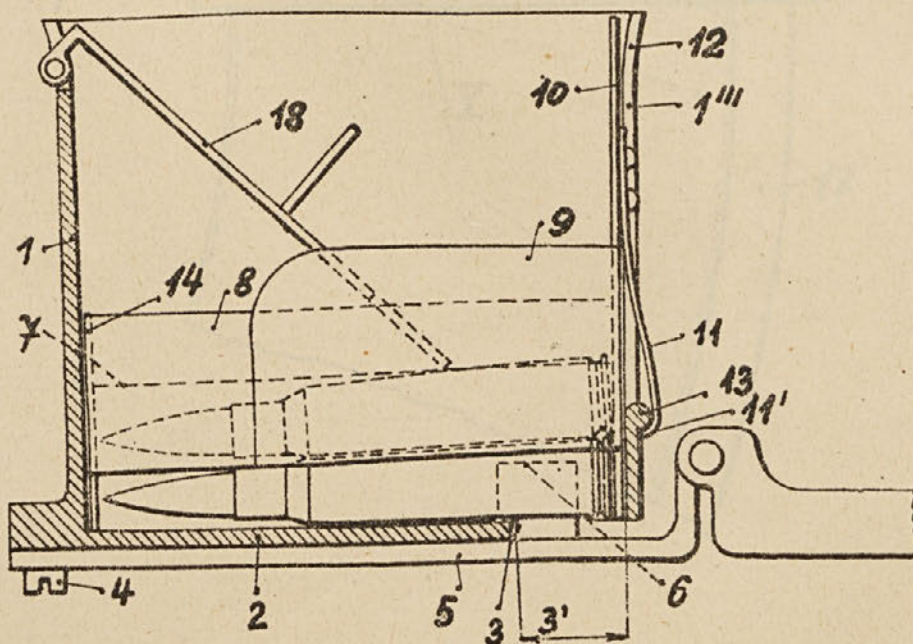
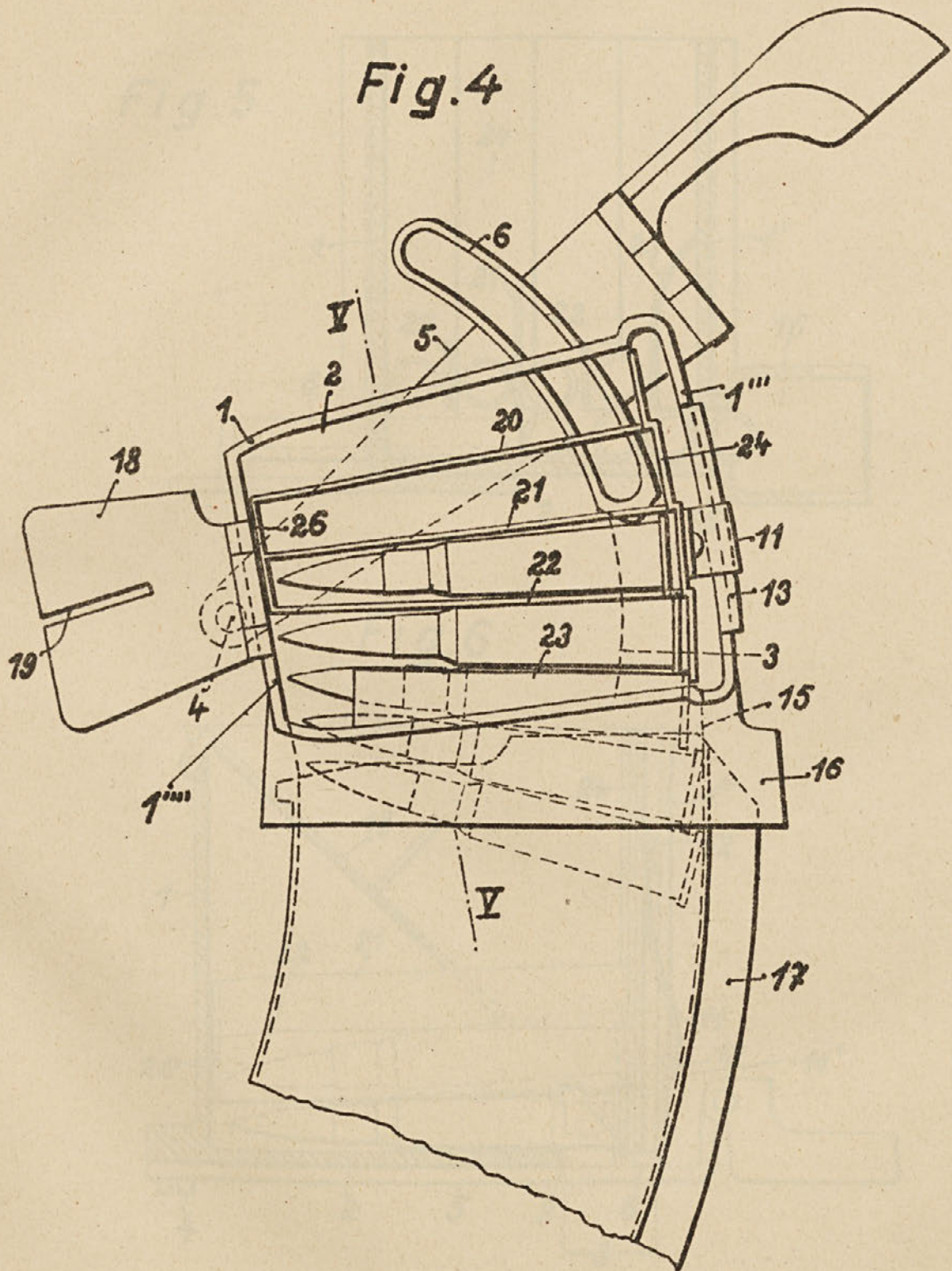

Fig. 4

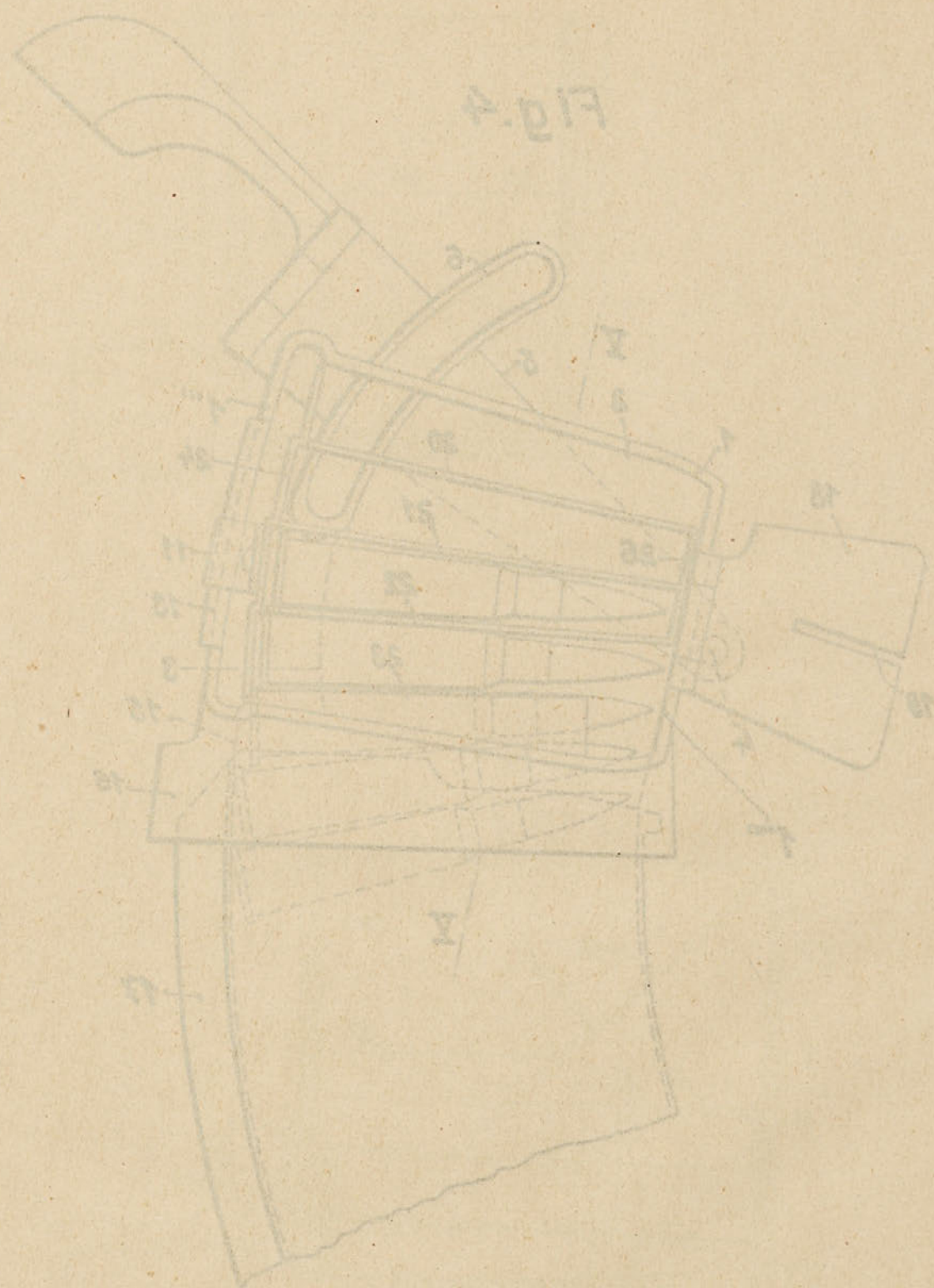

Fig.5

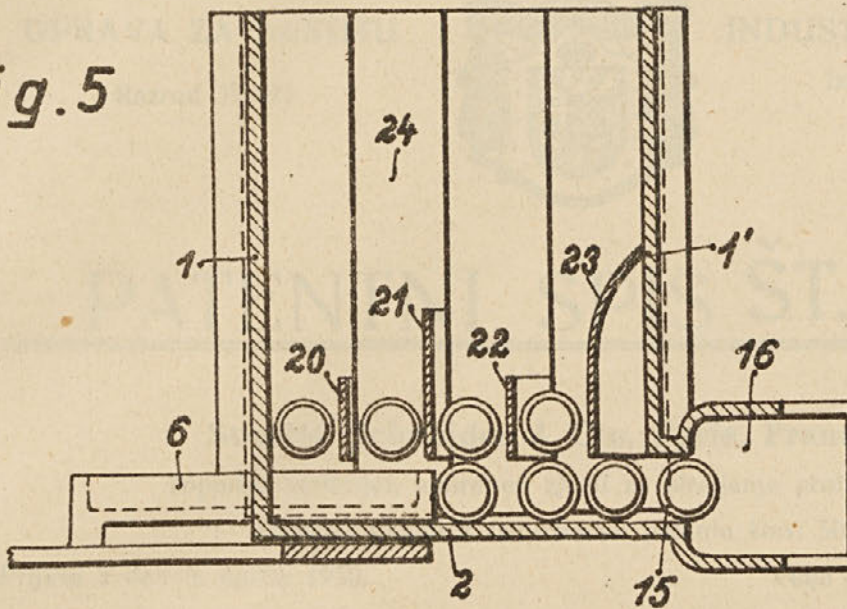

Fig.6

